

Folkevalgprogram 2019

Om strategiske planer, økonomiplan, budsjett, regnskap og årshjul m.m.

Om strategisk planer planstrategi, kommuneplan og handlingsplan

Lovhjemmel Kommuneplan m.m.

- Plan- og bygningslovens punkt IV
Kommunal planlegging
  - Kapittel 10 kommunal planstrategi
  - Kapittel 11 kommuneplan

Kommunal planstrategi

- Kommunestyret skal minst en gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi.
- Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder:
  - Langsiktig arealbruk
  - Miljøutfordringer
  - Sektorenes virksomhet
  - Vurdering av kommunens planbehov i valgperioden

Kommunal planstrategi forts.

- Ved utarbeidelse av kommunal planstrategi skal det legges opp til en bred medvirkning og allmenn debatt, samt innhente synspunkter fra statlige og regionale organer, og nabokommuner
- Ved behandlingen skal kommunestyre ta stilling om gjeldende kommuneplan eller deler av den skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Tilsvarende gjelder også arealplanen/-er.
- Utarbeidelse og behandling av kommunal planstrategi kan slås sammen med og være en del av arbeidet med kommuneplanen.

Kommuneplan

- Kommunen skal ha en samlet kommuneplan som omfatter:
  - Samfunnsdel, tidshorisont normalt for 12 år, revisjon av planen tas stilling til 4 hvert år
  - Arealdel/-er, tidshorisont normalt for 12 år, revisjon av planen tas stilling til 4 hvert år.
  - Handlingsdel, tidshorisont er 4 år, og den skal revideres hvert år.
  - Økonomiplan etter kommunelovens §14-4 (tidligere § 44) kan inngå i handlingsdelen. I sist vedtatt planstrategi ble det bestemt at økonomiplanen og handlingsplanen skulle være separate plandokumenter.
  - Det kan utarbeides kommunedelplan for bestemte områder, temaer eller virksomhetsområder.

Kommuneplanens samfunnsdel

- Skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for
  - kommunesamfunnet som helhet, og
  - kommunen som organisasjon
- Bør inneholde en beskrivelse og vurdering av alternative strategier for utvikling av kommunen.
- Gi grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen.
- Gi retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres.
- «Hvor er vi og hvor vil vi være om 12 år?»

Kommuneplanens handlingsdel

- Handlingsdelen skal angi hvordan kommuneplanens samfunnsdel og arealdel skal følges opp de 4 påfølgende årene.
- Handlingsplan skal avklare hvilke hovedstrategier og – satsningsområder (tiltak og grep) som skal gjennomføres de neste 4 årene innenfor forsvarlige økonomiske rammer.
- Høringsutkast til handlingsplan behandles normalt i septembermøtet, og fungerer også som politiske styringssignaler for rådmannens arbeid med økonomiplan og budsjett.
- Handlingsplanen vedtas endelig av kommunestyret i desembermøtet sammen med økonomiplan og budsjett.

Kommuneplanens arealdel

- Kommunen skal ha en arealplan for hele kommunen som viser sammenhengen mellom fremtidig samfunnsutvikling og arealbruk.
- Det kan utarbeides arealplaner for deler av kommunens område.
- Arealdelen skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må tas ved disponeringen av arealene.
- Arealdelens rettsvirkning er at den fastsetter fremtidig arealbruk for området og er bindende for nye tiltak eller utvidelser av eksisterende tiltak som nevnt PBL § 1-6

Økonomiplan, budsjett og årsregnskap

Lovhjemmel økonomiplan, budsjett og årsregnskap

- Kommunelovens (ny) femte del Økonomi
  - Kapittel 14 Økonomiforvaltning som omhandler m.a.
    - Grunnleggende krav til økonomiforvaltningen
    - Kommunestyrets plikter
    - Behandlingsregler
    - Økonomiplan og årsbudsjett
    - Årsbudsjettets bindende virkning
    - Årsregnskap og bokføring
    - Årsberetning
    - Finans- og gjeldsforvaltning
    - Lån og avdrag på lån
    - Garantier
    - Diverse ulike bestemmelser

Grunnleggende krav

- Forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid
- Utarbeide samordnet og realistiske planer for egen virksomhet og økonomi
- Forvalte finansielle midler og gjeld på en måte som ikke innebærer vesentlig finansiell risiko

Kommunestyrets plikter og behandling

- Kommunestyret skal selv vedta:
  - Økonomiplanen og årsbudsjettet
  - Årsregnskapet og årsberetningen
  - Fastsettte finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi, som f.eks. størrelsen på netto driftsresultat, disposisjonsfond, gjeldsgrad m.m.
  - Regler for økonomiforvaltningen (økonomireglement)
  - Regler for finans- og gjeldsforvaltningen (finansreglement)
- Økonomiplan og budsjett skal vedtas før årsskiftet.
- Årsregnskapet og årsberetningen skal vedtas senest seks måneder etter regnskapsårets slutt.
- Formannskapet innstiller i alle saker, mens kontrollutvalget uttaler seg om årsregnskap og årsberetning.

Økonomiplan og årsbudsjett

- Økonomiplan og årsbudsjett skal settes opp i balanse (hvert år) og være realistiske, fullstendige og oversiktlige.
- Økonomiplan og årsbudsjett skal ha en driftsdel (rammbudsjettert pr. enhet/sektor) og en investeringsdel (pr. prosjekt) satt opp på samme måte (ofte et dokument)
- Økonomiplan og årsbudsjett skal vise kommunestyrets prioriteringer og bevilgninger og de målene og premissene som de bygger på.
- Vedtak om årsbudsjett skal angi hvor mye lån som skal tas opp i budsjettåret.
- Årsbudsjettet er bindende og bevilger penger, mens økonomiplan angir fremtidige rammer, tiltak og investeringer.
- Rådmannen skal minst to ganger i året rapportere til kommunestyret om utviklingen i inntekter og utgifter, normalt i 1. og 2. tertialrapport.

Årsregnskap

- Det skal avlegges samlet regnskap for kommunen som juridisk enhet med eventuelt underliggende foretak o.l.
- Årsregnskapet skal bestå av en driftsdel og investeringsdel, satt på samme måte som årsbudsjettet.
- Årsregnskapet skal også bestå av et balanseregnskap og noteopplysninger.
- Årsregnskapet skal utarbeides i samsvar med grunnleggende regnskapsprinsipper og god kommunal regnskapsskikk.
- Årsregnskapet skal avlegges senest 22. februar

Årsberetning

- Kommunene (rådmannen) skal utarbeide en samlet årsberetning innen 31.mars
- Årsberetningen skal redegjøre for m.a.:
  - Forhold som er viktige for bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, samt den økonomiske handleevnen.
  - Vesentlige beløpsmessige avvik mellom budsjett og regnskap, samt premissene
  - Måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold av vesentlig betydning
  - Tiltak som er/planlegges iverksatt for å sikre høy etisk standard.
  - Tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling
  - Likestillingstiltak som er iverksatt og som planlegges for å fremme likestillings- og diskrimineringslovens formål om likestilling på mange områder

Finans- og gjeldsforvaltning

- Reglementet skal inneholde bestemmelser som hindrer kommunen i å ta en vesentlig finansiell risiko i finans- og gjeldsforvaltningen.
- Sikre at løpende betalingsforpliktelser kan innfris ved forfall.
- Reglementet skal også inneholde bestemmelser om hvilke avkastningsmål som ligger til grunn for finansforvaltningen. Det samme gjelder rentebindinger og flytende rente på lån. F.eks. andel på flytende rente og andel på fastrene, samt lengden på bindingstiden ved fastrente.
- Rådmannen skal minst to ganger i året rapportere til kommunestyret om forvaltningen av finansielle midler og gjeld, normalt i 1. og 2. tertialrapport.

TVEDESTRAND KOMMUNE

Aktiv hverdag - trygg framtid

Årshjul

Årshjul 2019

Årshjul i Tvedestrand kommune for 2019

